

HRVATSKI SABOR

KLASA: 602-01/25-01/4

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 17. prosinca 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 15. prosinca 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio sve zastupnike Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z. br. 236

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Primljeno:	16-12-2025		
Klasifikacijska oznaka	602-01/25-01/4	Org. jed.	65
Uredbeni broj	6532-2-25-1	Pril.	1
		Vrijanost	-

Zagreb, 15. prosinca 2025.

KLASA:
URBROJ:

Hs**NP*602-01/25-01/4*6532-2-25-1**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U
OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Temeljem članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine", br. 81/13., 113/116., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20.i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u ime Kluba sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, određeni su svi zastupnici Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Siniša Hajdaš Dončić

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U
OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Zagreb, prosinac 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 — Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U posljednjih nekoliko godina u Republici Hrvatskoj bilježi se zabrinjavajući i stalan porast slučajeva nasilja među djecom i mladima, osobito među djecom osnovnoškolske dobi. Prema Izvješću o radu Ministarstva unutarnjih poslova za 2024. godinu, zabilježeno je više od 2 944 kaznenih djela čiji su počinitelji maloljetnici, što predstavlja porast od 19,4 % u odnosu na 2023. godinu. Među tim slučajevima sve su učestaliji oblici nasilničkog ponašanja, prijetnji, tjelesnih ozljeda te grupnog i digitalnog nasilja. Istodobno raste i broj prijava u kojima su počinitelji djeca mlađa od 14 godina, koja prema zakonodavstvu nisu kazneno odgovorna, pri čemu odgovornost prelazi na roditelje, skrbnike i nadležne institucije. Međutim, postojeći mehanizmi ne omogućuju brzu ni učinkovitu reakciju sustava, što povećava nesigurnost u školama i lokalnim zajednicama te narušava povjerenje građana u institucije koje bi trebale štititi djecu.

Prema podacima iz izvješća Pravobraniteljice za djecu za 2024. godinu, vršnjačko nasilje nalazi se među tri najčešća razloga pritužbi roditelja i škola. U razdoblju od 2020. do 2024. bilježi se kontinuirani rast slučajeva nasilja, osobito onih s elementima grupnog i digitalnog nasilja, a prema podacima Eurostata Hrvatska bilježi višu stopu maloljetničkih prekršaja s elementima nasilja od prosjeka Europske unije za 17 %. Ovakvi trendovi suprotni su ciljevima Nacionalnog plana za prava djece i Strategije socijalne politike Republike Hrvatske te obvezama Republike Hrvatske prema Konvenciji o pravima djeteta i relevantnim preporukama Vijeća Europe o prevenciji nasilja nad djecom.

Stanje dodatno otežavaju zakonske praznine u postojećim propisima, zbog kojih dolazi do odgađanja reakcija i prebacivanja odgovornosti između institucija. Mehanizmi brze zaštite žrtava i praćenja počinitelja nisu dovoljno razvijeni, a roditelji djeteta počinitelja često ne snose nikakve posljedice zbog nesuradnje sa sustavom. Uzroci maloljetničkog nasilja višeslojni su i povezani s obiteljskim, socijalnim i psihološkim okolnostima, uključujući nefunkcionalne obiteljske odnose, zanemarivanje, siromaštvo, izloženost nasilju u obitelji, probleme mentalnog zdravlja te snažan utjecaj digitalnog okruženja, osobito društvenih mreža i internetskih izazova koji potiču nasilno ponašanje. Slučajevi koji su se dogodili u zagrebačkoj Dubravi, Jelkovcu, Splitu i drugim sredinama pokazuju da institucije često reagiraju tek formalno i s velikim vremenskim odmakom.

Takva praksa potvrđuje da sustav u velikoj mjeri funkcionira reaktivno umjesto preventivno te da je spora i neusklađena reakcija institucija jedna od ključnih slabosti. Sustav nema precizno propisane rokove, niti postoji obvezna procjena rizika i izrada žurnog plana zaštite. Nizak broj stručnih suradnika u školama, česta odsutnost psihologa te neujednačeno postupanje centara za socijalnu skrb dodatno otežavaju pristup sigurnom i dosljednom upravljanju slučajevima

nasilja. Uz to, škole nemaju mehanizme privremene suspenzije učenika počinitelja, što dovodi do situacija u kojima se počinitelj vraća u razred dok žrtva izostaje ili čak mijenja školu. Sve navedeno pokazuje da trenutačno zakonodavno rješenje ne daje odgovarajuće alate za pravovremenu i učinkovitu zaštitu djece.

Zbog svih identificiranih problema nužna je cjelovita reforma zakonodavnog okvira, uključujući uvođenje jasnih rokova za postupanje nadležnih tijela, definiranje odgovornosti roditelja koji odbijaju suradnju, omogućavanje žurnih mjera zaštite žrtvama, unapređenje međuresorske suradnje te precizno određivanje tretmanskih programa usmjerenih na sprečavanje ponavljanja nasilja. Predložene izmjene imaju za cilj ojačati sustav i uspostaviti brže, učinkovitije i koordiniranije postupanje institucija, a sve radi osiguravanja zaštite djece, jačanja odgovornosti roditelja i smanjivanja rizika od ponavljanja nasilja.

Ovim Zakonom uvodi se novi članak 84. a kojim će se u postojeći Zakonski okvir ugraditi hitna, privremena zaštitna mjera u školi, a odnosi se na privremeno udaljenje, odnosno razdvajanje nasilnika i žrtve. Međutim radi poštivanja načela najboljeg interesa djeteta uvodi se obveza osiguranja prava na obrazovanje na primjeren način tijekom trajanja mjere.

Predloženim zakonom želi se postići usklađivanje postupanja odgojno-obrazovnih ustanova s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom, tako da škole budu obvezne u jasno određenim rokovima provoditi internu procjenu rizika, obavještavati nadležna tijela i dokumentirati sve relevantne radnje. Zakon također teži formaliziranju i jačanju međuresorske suradnje između škola, centara za socijalnu skrb, Hrvatskog zavoda za socijalni rad i policije, osobito u početnoj fazi postupanja. Cilj je uspostaviti obvezan kanal komunikacije i razmjenu informacija između institucija u trenutku kada se nasilje pojavi ili kada postoji sumnja na njega. Formalizirana koordinacija omogućit će brže donošenje odluka, smanjiti rizik od ponavljanja nasilja i ojačati zaštitu djece u najranijoj i najosjetljivijoj fazi postupanja.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna. Sredstva potrebna za izvršavanje ovog Zakona osigurat će se unutar već planiranih proračunskih okvira.

PRIJEDLOG ZAKONA

O DOPUNI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Članak 1.

Iza članka 84. dodaje se novi članak 84.a koji glasi:

(1) Ako učenik osnovne ili srednje škole počini teži oblik nasilja prema drugom učeniku, učitelju ili drugoj osobi u školi, ili nasilje s obilježjima prekršaja ili kaznenog djela, ravnatelj je dužan, u suradnji sa stručnim suradnicima, odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od saznanja za događaj, donijeti rješenje o privremenom udaljenju učenika iz odgojno-obrazovnog procesa radi zaštite sigurnosti i dobrobiti drugih učenika.

(2) Rješenjem iz stavka 1. određuje se:

1. razdoblje udaljenja (najdulje 15 dana),
2. obveza škole da učeniku osigura nastavak obrazovanja na primjeren način (npr. putem individualnog rada, online nastave ili drugog prilagođenog oblika),
3. obveza škole da odmah obavijesti roditelja učenika-počinitelja, roditelja učenika-žrtve, centar za socijalnu skrb i policiju te o svemu sačini službenu bilješku.

(3) Privremeno udaljenje ne smatra se pedagoškom mjerom u smislu članka 84. ovoga Zakona, nego zaštitnom mjerom do donošenja odluke o pedagoškoj mjeri.

(4) Na rješenje ravnatelja može se podnijeti žalba školskom odboru u roku od tri dana od dostave rješenja, ali žalba ne odgađa izvršenje.

(5) Ministar nadležan za obrazovanje pravilnikom propisuje način provedbe privremenog udaljenja, oblike nastave tijekom trajanja mjere, te način izvješćivanja nadležnih tijela.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. - uvodi se hitna zaštitna mjera koja omogućuje ravnatelju da odmah udalji učenika počinitelja teškog nasilja, uz obvezu škole da osigura njegov daljnji odgojno-obrazovni rad na prilagođen način. Ta mjera traje najviše 15 dana i služi isključivo kao privremena zaštitna mjera, a ne kazna.

Uz članak 2. - odnosi se na stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

VII. PEDAGOŠKE MJERE

Članak 84.

- (1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu.
- (2) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.
- (3) Pedagoške mjere izriču se za tekuću školsku godinu, osim mjere preseljenja u drugu školu koja vrijedi do kraja osnovnoškolskog obrazovanja.
- (4) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.
- (5) Opomena, ukor, strogi ukor i opomena pred isključenje su mjere upozorenja koje se ne izriču u upravnom postupku. Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora izriče učiteljsko vijeće, a opomene pred isključenje izriče nastavničko vijeće. Na izrečene mjere učenik ili roditelj može podnijeti prigovor ravnatelju škole u roku od osam dana od dana izricanja.
- (6) Ravnatelj rješenjem odlučuje o pedagoškoj mjeri preseljenja u drugu školu na temelju prijedloga učiteljskog vijeća, a o pedagoškoj mjeri isključenja iz škole na temelju prijedloga nastavničkog vijeća. O žalbi protiv rješenja odlučuje Ministarstvo, odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove kada mjeru isključenja izriče ravnatelj škole koja provodi obrazovanje za zanimanje policajac.
- (7) Ravnatelj može rješenjem privremeno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa do donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere, ali ne duže od osam dana, o čemu je dužan pisanim putem izvijestiti roditelja i nadležni centar za socijalnu skrb. Protiv rješenja o privremenom udaljenju ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog upravnog suda u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.
- (8) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere, uvažavajući učenikovo psihofizičko stanje i njegovu dob, te utvrditi sve okolnosti koje utječu na njegov razvoj.

(9) U slučaju promjene ponašanja učenika izrečena pedagoška mjera iz stavka 5. ovoga članka može se ukinuti.

(10) Iznimno od odredbi ovoga članka, osim postupka za izricanje mjere isključenja iz srednje škole, škola koja provodi obrazovanje za zanimanje policajac svojim općim aktima uređuje pedagoške mjere, kriterije i tijela za izricanje pedagoških mjera.

Članak 85.

(1) O izrečenoj pedagoškoj mjeri preseljenja u drugu školu osnovna škola obavještava nadležno upravno tijelo županije, odnosno Gradski ured koji je dužan u roku od 7 dana, odrediti osnovnu školu u kojoj učenik nastavlja školovanje.

(2) Učenika osnovne škole u pravilu se seli u školu čije upisno područje graniči s upisnim područjem škole iz koje se učenik seli, pri čemu učenik zadržava pravo na besplatan prijevoz.